

זכותון לקראת שביתה

השביתה היא זכותינו

השביתה הוכרה כזכות חוקתית, בתור הכלי העיקרי שיש לציבור העובדים כדי להפעיל לחץ כלכלי על המעסיק ובכך לאזן את הכוח העודף שלו. השביתה היא כלי חוקי, מקובל ומוכר מאוד ביחסי העבודה בעולם ובישראל. השביתה אינה מונעת את המשך קיומו של משא ומתן להסכם קיבוצי, וברוב המקרים המשא ומתן נמשך גם במהלכה.

הגנות בזמן השביתה

- **השביתה לא מפרה את החוזה בין העובד למעסיק** - החוק קובע ששביתה אינה מהווה הפרה של חוזה העבודה בין עובד ומעבידו.

- **אסור לפטר או לפגוע בעובד בשל השתתפותו בשביתה** - פיטורים על רקע שביתה הם אסורים. בתי הדין לעבודה מעניקים כיום הגנה מוגברת ואפקטיבית לעובדים שובתים בדרך של אכיפת יחסי עבודה במקרה של פיטורים שנובעים מהשתתפות בשביתה.

- **עובד שובת מוגן מפני תביעות צדדים שלישיים** – החוק מעניק הגנה לשובתים מפני תביעות על 'גרם הפרת חוזה'. כלומר, השובתים לא יהיו אחראים בגין נזק שנגרם לצדדים שלישיים (לדוגמא: לקוחות, תלמידים, סטודנטים, ספקים וכו') עקב הפרת חוזה בינם לבין המעסיק בעקבות השביתה.

- **הגבלה על העסקת עובדים חליפיים** – המעסיק מוגבל באפשרותו לגייס עובדים חיצוניים במקום העובדים השובתים.

זכויות כספיות בזמן השביתה

- **יחסי עובד-מעביד נמשכים** - בזמן השביתה נמשכים יחסי עובד-מעביד.

- **אין זכאות לשכר עבודה** - כיוון שלא נעשית עבודה בפועל, השובת אינו זכאי לשכר בגין תקופת השביתה. עם זאת, יצוין כי במקרים רבים מוסכם במסגרת חתימת ההסכם הקיבוצי על תשלום רטרואקטיבי של השכר, לעתים תמורת החזר עבודה שהוחסרה.

- **הוותק נשמר** - הוותק של העובד השובת אינו נפגע והוא ממשיך להיציב בזמן השביתה. בהתאם, אין פגיעה בזכויות נלוות, כגון חופשה, הבראה ועוד.

אכיפת שביתה

- **ניתן לפעול לאכיפת השביתה** - ניתן לפעול בכניסה למקום העבודה ובתוכו, במטרה לוודא את קיומה המלא של השביתה. במסגרת זו, ניתן לנסות למנוע כניסתם של עובדים המעוניינים לשבור שביתה (אין חובה על עובד לשבות), וכן של לקוחות, כל עוד הדבר נעשה ללא אלימות.

קרן הלוואות לשובתים

בזמן השביתה, לעובדים שובתים שיהיו מצויים במצוקה כלכלית ישנה אפשרות לפנות לכוח לעובדים, לבחינת זכאותם לקבלת הלוואה כספית אשר תוכל לסייע להם משמעותית במהלך השביתה.

מעודכן לפברואר 2016
איתי סבירסקי

כוח לעובדים ארגון עובדים דמוקרטי | ע"ר 580483956

www.workers.org.il | ת.ד. 554 | גבעתיים | 53104